

Uudet RT-kortit hiilijalanjäljen ohjaukseen rakennushankkeissa

Rakennustiedon aamukahvit 19.12.2025

Tytti Bruce-Hyrkäs

Vastuullisuusliiketoiminnan kehitysjohtaja
Granlund Oy

Charlotte Nyholm

Kestävän rakentamisen ryhmäpäällikkö
Granlund Oy

Granlund

Ohjekorttien käsikirjoittamisesta vastanneet

Charlotte Nyholm
Ryhmäpäällikkö, Kestävä rakentaminen

Tytti Bruce-Hyrkäs
Vastuullisuusliiketoiminnan kehitysjohtaja

Rakennetun ympäristön rooli

29 %

Suomen ilmastovaikutuksista*

35 %

Kaikesta jätteestä

50 %

Neitseellisistä raaka-aineista

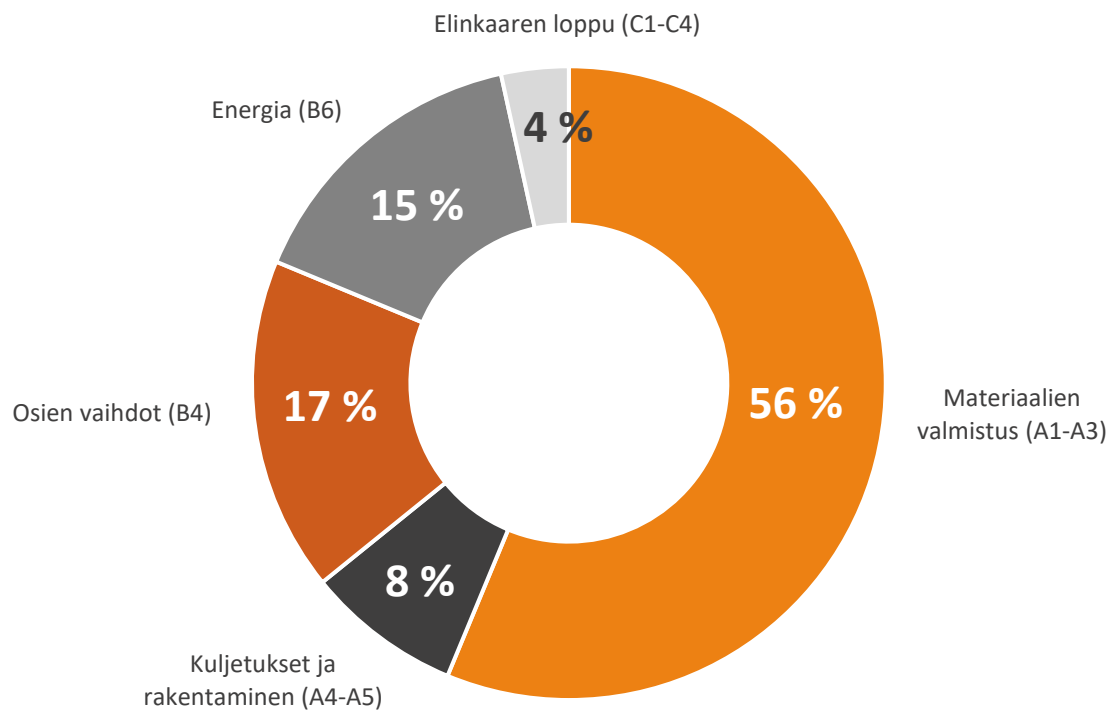
n. 30 %

Luontojalanjäljestä?

**Rakennusteollisuus, vähähiilisyiden tiekartta, päivitys 2024 / Suomen ilmastovaikutukset 2022, Tilastokeskus*

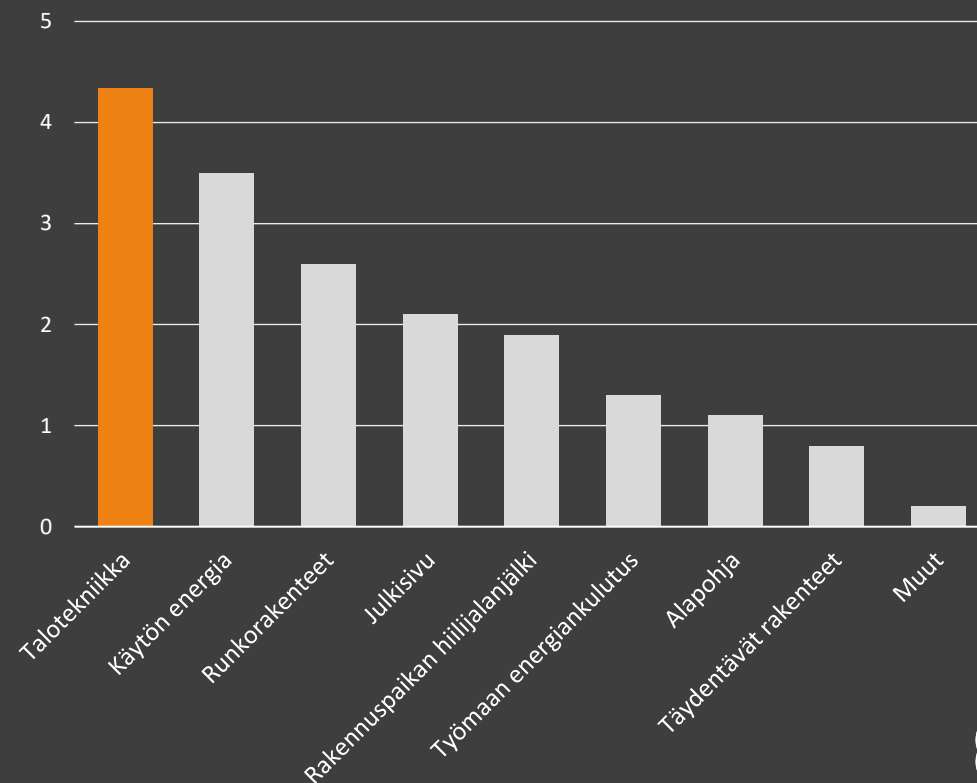
Materiaalit vastaavat noin **60–70 %** elinkaaren päästöistä

Esimerkki, opetusrakennus, 50 vuoden elinkaari

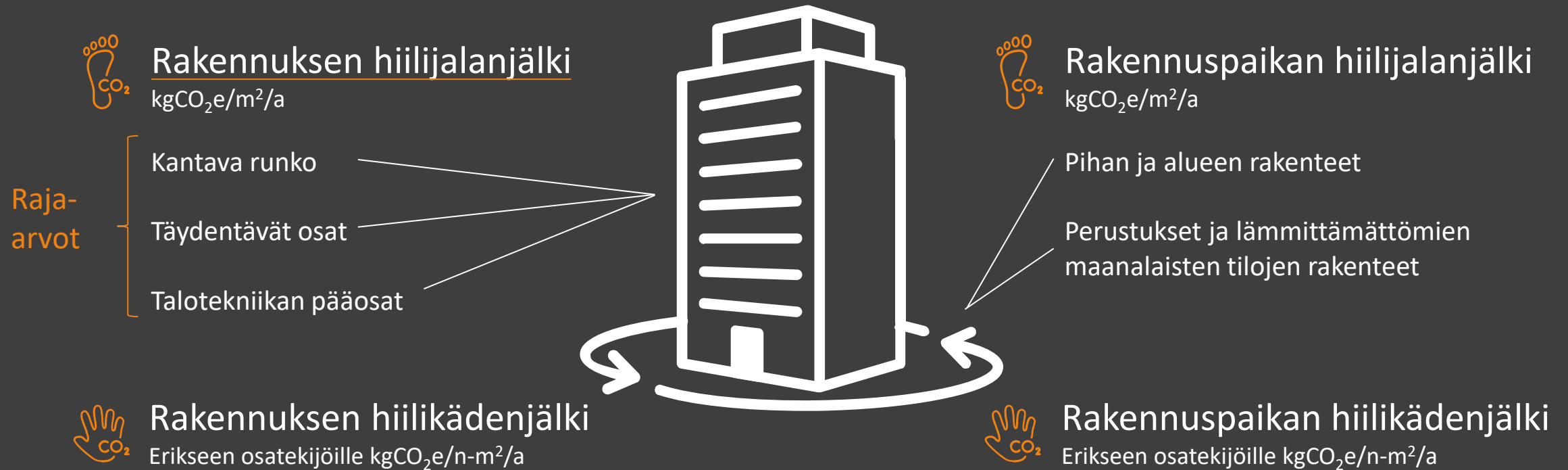

Kohteesta riippuen talotekniikka voi olla jopa suurin yksittäinen päästölähde

Hiilijalanjäljen osatekijät, esimerkikoulu

Uudisrakennusten vähähiilisyyttä ohjataan ilmastaselvityksellä 1.1.2026 alkaen

A1-3 Tuotevaihe

A4-5 Rakentaminen

B Käyttövaihe

C Elinkaaren loppu

Hiilikädenjälki

Vaatimukset koskevat uudisrakennuksia

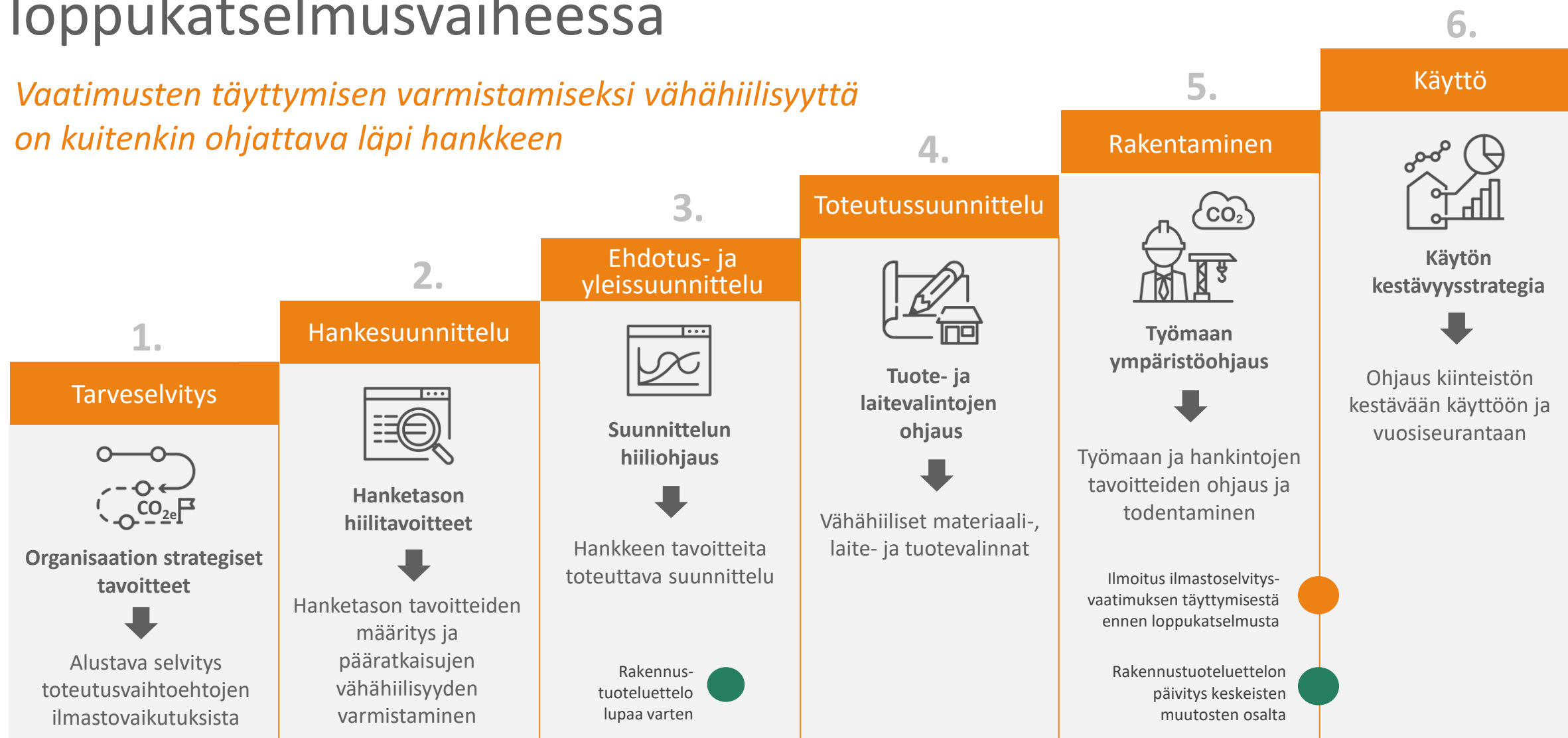
*Vaatimukset eivät koske mm. pientaloja,
korjaus- ja muutostöitä, laajennuksia tai
siirrettäviä rakennuksia.*

Säätelyä koskevat käyttötarkoituksluokat

- Rivitalo
- Asuinkerrostalo
- Toimistorakennus ja terveyskeskus
- Liikerakennus, tavaratalo, kauppakeskus, myymälärakennus, myymälähalli, teatteri, ooppera-, konsertti- ja kongressitalo
- Elokvateatteri, kirjasto, arkisto, museo, taidegalleria ja näyttelyhalli
- Majoitusliikerakennus, hotelli, asuntola, palvelutalo, vanhainkoti ja hoitolaitos
- Opetusrakennus ja päiväkoti
- Liikuntahalli
- Sairaala
- Lämmitetyltä nettoalaltaan yli 1 000 m² varastorakennus, liikenteen rakennus, uimahalli ja jäähalli

Ilmastoselvitysvaatimuksen täyttyminen osoitetaan loppukatselmusvaiheessa

Vaatimusten täyttymisen varmistamiseksi vähähiilisyyttä on kuitenkin ohjattava läpi hankkeen

Raja-arvot rakennuksen hiilijalanjäljelle

Asetus oli lausunnolla keväällä 2025 – voimaan 1.1.2026

Rakennuksen hiilijalanjälki

kgCO₂e/m²/a

- Kantava runko
- Täydentävät osat
- Talotekniikan pääosat

Raja-arvot hiilijalanjäljelle käyttötarkoituksiluokittain

Hybridirakennuksen tulokset käyttötarkoituksittain

Raja-arvo saisi ylittyä erityistapauksissa:

- enintään 5 %, jos alittaminen on erityisen vaikeaa käyttötarkoituksen, sijainnin, kaavan tai pitkäikäisyyttä edistävien ominaisuuksien vuoksi
- välttämättömän määrän rakennuksen korkeuden tai poikkeuksellisen vaativan rakennuspaikan aiheuttamien rakennevaatimusten vuoksi*

Ehdotettu raja-arvo*		2026	2028
1d	Rivitalo	16	13
2	Asuinkerrostalo	16	12
3	Toimisto	20	17
4	Liikerakennus	22	18
5	Majoitusliikerakennukset	25	22
6	Opetusrakennus	20	16
7	Liikuntahalli	21	18
8	Sairaala	29	28
9	Varasto- ja liikenteen rakennukset	24	21
9	Uimahalli ja jäähalli	24	21

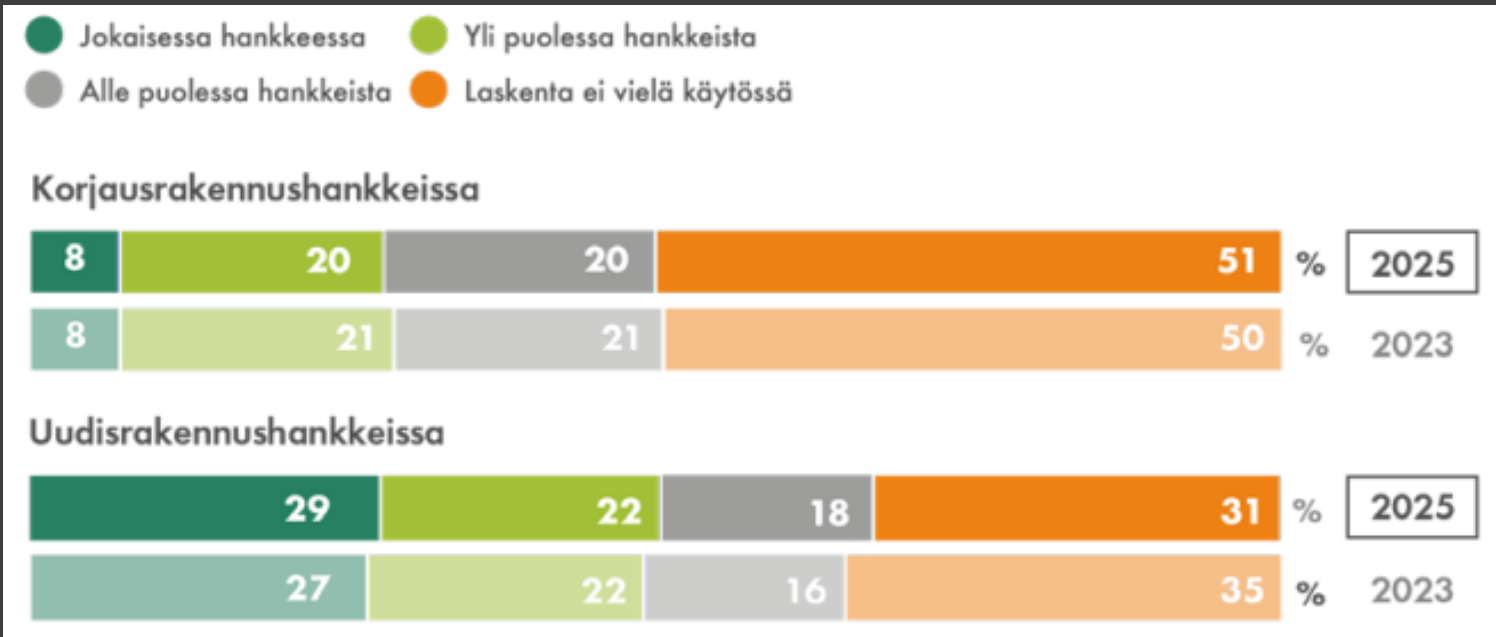
**Valtioneuvoston asetus uuden rakennuksen hiilijalanjäljen raja-arvosta - EU Notifikaatio versio 10.9.2025.
Lopulliset raja-arvot varmistuvat syksyn 2025 aikana.*

Granlund

Vähähiilisyyys rakentamisen markkinassa nyt

Kuinka usein organisaationne teettää hiilijalanjälkilaskennan hankkeissa?

Granlundin keväällä 2025 teettämän markkinatutkimuksen vastaajista

57%

piti tietotaidon puutetta esteenä vastuullisuustavoitteiden toteutumiselle hankkeissa.

Ohjekortit pähkinäkuoressa

Joulukuussa julkaistaan kolme ohjekorttia:

- Hiilijalanjäljen ohjaus rakennushankkeissa. [Yleiskortti]
- Hiilijalanjäljen ohjaus rakennushankkeissa. Pääsuunnittelijan ja arkkitehdin ohje.
- Hiilijalanjäljen ohjaus rakennushankkeissa. Tilaajan ja rakennuttajan ohje.

Ohjekorttiperhe tukee koko alan siirtymää vähähiilisiin ratkaisuihin.

Kortit vahvistavat elinkaarilähtöisen suunnittelun ja toteutuksen kulttuuria.

Yleiskortti: Hiilijalanjäljen ohjaus rakennushankkeissa

Kohderyhmä

- Uudis- ja korjausrakentamisen parissa työskentelevät alan ammattilaiset

Keskeiset sisällöt

- Hiilijalanjäljen arvioinnin ja ohjauksen perusteet
- Tärkeimmät käsitteet ja lainsäädännön vaatimukset
- Vaikuttavimmat ratkaisut hiilijalanjäljen pienentämiseksi

Käyttötarkoitus

- Johdatus aiheeseen
- Tarvittavat perustiedot ohjekorttiperheen muiden korttien käyttäjille.

Pääsuunnittelijan ja arkkitehdin ohje

Keskeiset sisällöt

- Vähähiilisystavotteiden integrointi suunnitteluprosessiin.
- Suunnitteluratkaisujen vaihtoehtoverailut.
- Suunnittelualojen välinen yhteistyö hiilijalanjäljen ohjauksessa.

Käyttötarkoitus

- Tukea pääsuunnittelijan työtä ja suunnittelualojen yhteistyötä.
- Konkreettinen työkalu arkkitehtisuunnitteluun.

Rakennuttajan ja tilaajan ohje

Keskeiset sisällöt

- Tavoitteiden asettaminen ja ohjaus eri hankevaiheissa.
- Toteutusmuodon vaikutusten huomioiminen vähähiilisyyden ohjauksessa.
- Resurssien varmistaminen ja hankintakriteerien asettaminen.

Käyttötarkoitus

- Tukea pääsuunnittelijan työtä ja suunnittelualojen yhteistyötä.
- Auttaa tilaajia ja rakennuttajia johtamaan hiilijalanjäljen hallintaa hankkeissa ja huomioimaan suunnittelun ja toteutuksen tilaamisessa olennaiset seikat.

Yhteenveto

- Hiilijalanjäljen onnistunut ohjaaminen rakennushankkeessa vaatii yhteistyötä.
 - Jotta kustannustehokkaimmat keinot saadaan hyödynnettyä, on vähähiilisyys huomioitava hankkeen ensimetreiltä saakka.
 - Ohjekortit vastaavat käytännön tarpeisiin ja tukevat alan vähähiilistymistä sekä lainsäädännön vaatimukseen vastaamista.
- [RT 103927 Hiilijalanjäljen ohjaus rakentamishankkeessa. Arkkitehdin ja pääsuunnittelijan ohje](#)
 - [RT 103928 Hiilijalanjäljen ohjaus rakentamishankkeessa. Rakennuttajan ja tilaajan ohje](#)
 - Ohjekorttisarjan tässä vaiheessa viimeinen ohjekortti *RT 103926 Hiilijalanjäljen ohjaus rakentamishankkeessa. Yleistä* julkaistaan heti, kun saadaan vahvistus raja-arvoasetuksesta.